

ZS00692126

Divosa Benchmark Armoede & Schulden

Rapportage 2021: module armoedebeleid

Inzicht in de prestaties van het armoedebeleid van Kerkrade

divosa-benchmark.nl

BMC
YACHT GROUP

Inleiding

Dit rapport geeft inzicht in jouw armoedebeleid aan de hand van de volgende hoofdstukken:

Management samenvatting

1. Uitgaven bijzondere bijstand
2. Uitgaven regelingen maatschappelijke participatie
3. Uitgaven overige minimaregelingen
4. Aanvragen minimaregelingen
5. Bereik minimaregelingen

Definitiebijlage

Hoe lees je dit rapport?

Dit rapport geeft een beeld van de resultaten van het gemeentelijk armoedebeleid. Dit rapport dient als vertrekpunt om het verhaal/de verhalen achter de resultaten te ontdekken. Dit helpt je op weg bij het verbeteren van het gemeentelijk armoedebeleid. De indicatoren in dit rapport zijn uitsluitend bedoeld om van te leren en niet om een scoringslijst mee op te stellen.

In bijlage 1 vind je de definities, zoals die in de Divosa Benchmark Armoede & Schulden gebruikt worden.

Niet aangeleverde gegevens

Als je gegevens niet in een tabel of grafiek zijn opgenomen, zijn je gegevens (nog) niet of niet correct aangeleverd. Je kunt je gegevens alsnog aanleveren via het online benchmarkplatform. Neem hiervoor contact op met je contactpersoon of de helpdesk van de Divosa Benchmark via het online benchmarkplatform.

Ongewogen gegevens

In dit rapport wordt gebruik gemaakt van ongewogen resultaten. Dit betekent dat de resultaten van alle deelnemers even zwaar meewegen bij de gemiddelden en indexcijfers van de vergelijkingsgroepen. Hiervoor is gekozen omdat je zo jouw resultaten makkelijker kunt vergelijken met andere deelnemers.

Online benchmarken

De indicatoren in dit rapport zijn een selectie van de beschikbare indicatoren van de Benchmark Armoede & Schulden. Deze rapportage geeft dus geen compleet beeld van de prestaties van jouw armoedebeleid. Op het online benchmarkplatform kun je meer indicatoren vinden waarmee je naar eigen inzicht kunt benchmarken.

Benchlearnbijeenkomsten

Tijdens de benchlearnbijeenkomsten gaan deelnemers met elkaar in op de verhalen achter de resultaten. Bijvoorbeeld door in te zoomen op opvallende resultaten, beleidskeuzes en voorbeelden om van te leren. Tijdens deze bijeenkomsten proberen de deelnemers hun resultaten te duiden door met elkaar in gesprek te gaan en zo overeenkomsten en verschillen te verklaren.

Managementsamenvatting armoedebeleid

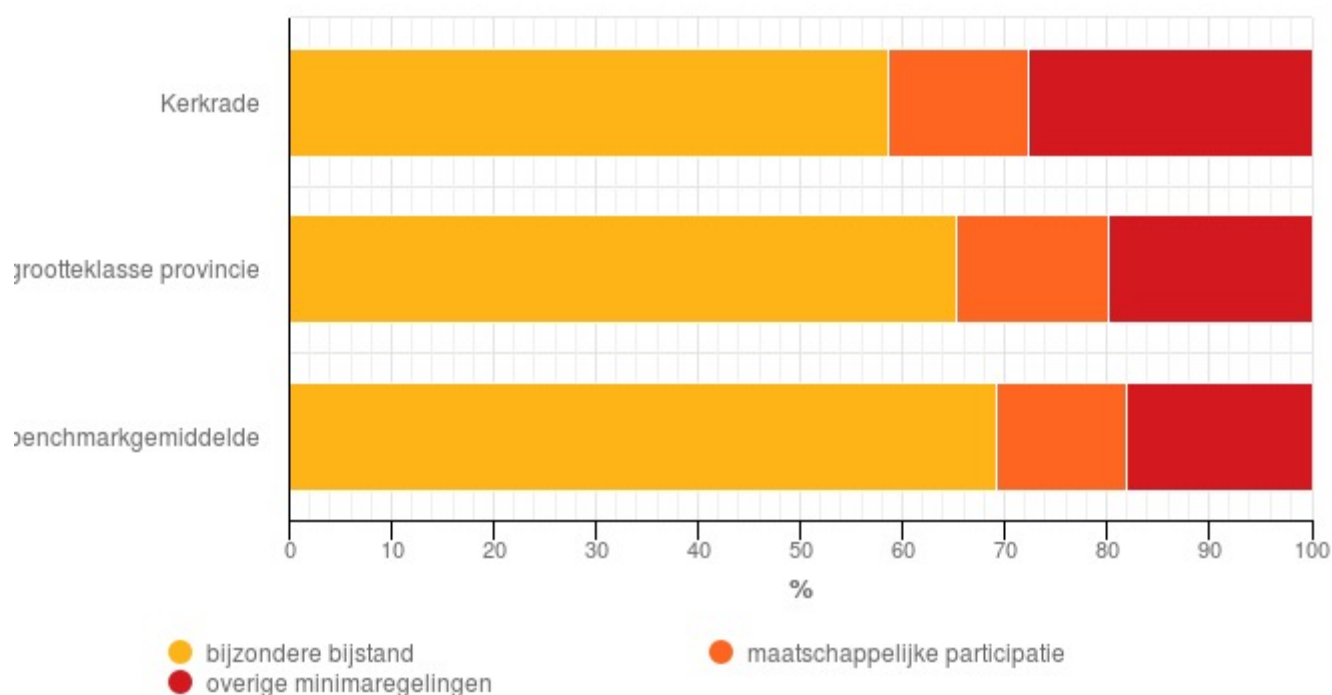
Dit hoofdstuk geeft een beeld van de uitgaven van deelnemers voor de verschillende onderdelen van het armoedebeleid.

Totale uitgaven aan minimaregelingen

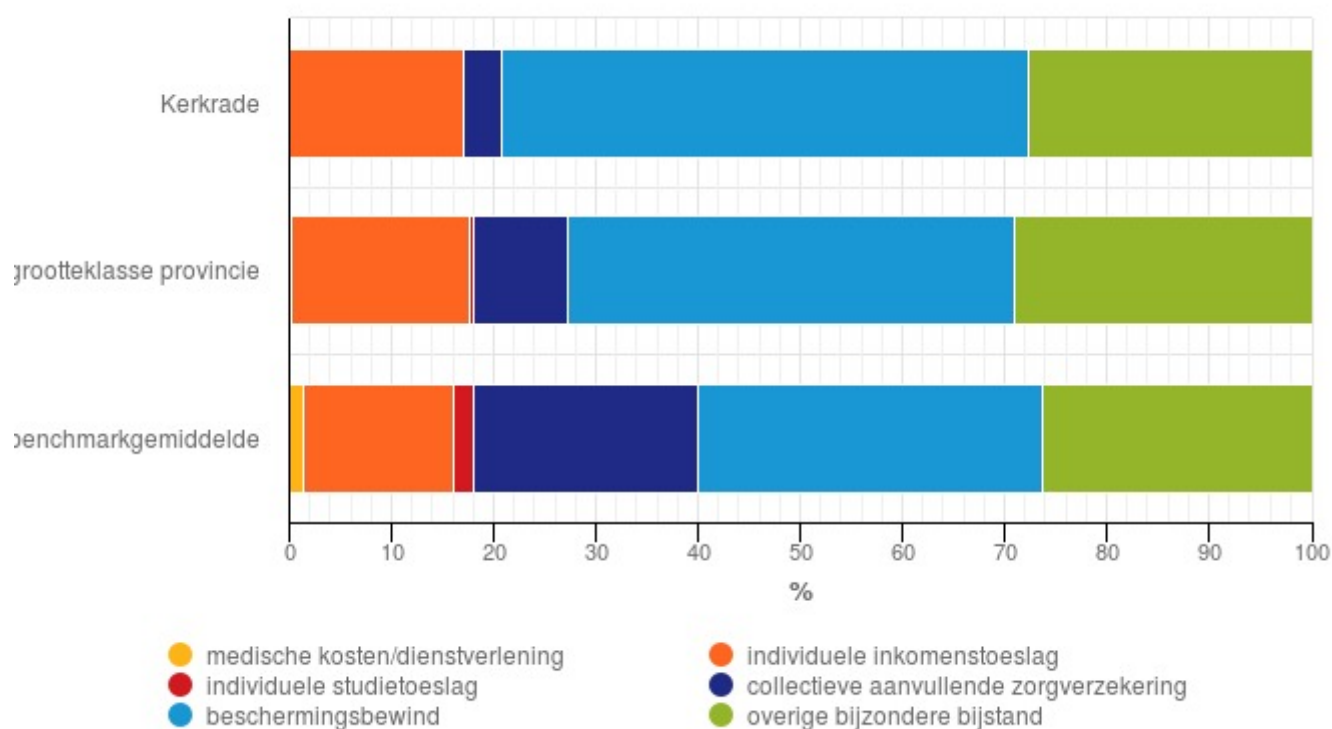
Onderstaande figuur geeft een overzicht van de verdeling van de totale uitgaven aan minimaregelingen. Hieronder vallen de uitgaven aan:

- Bijzondere Bijstand
- Participatieregelingen voor volwassenen en kinderen
- Overige minimaregelingen zoals bijvoorbeeld kwijtschelding van belasting

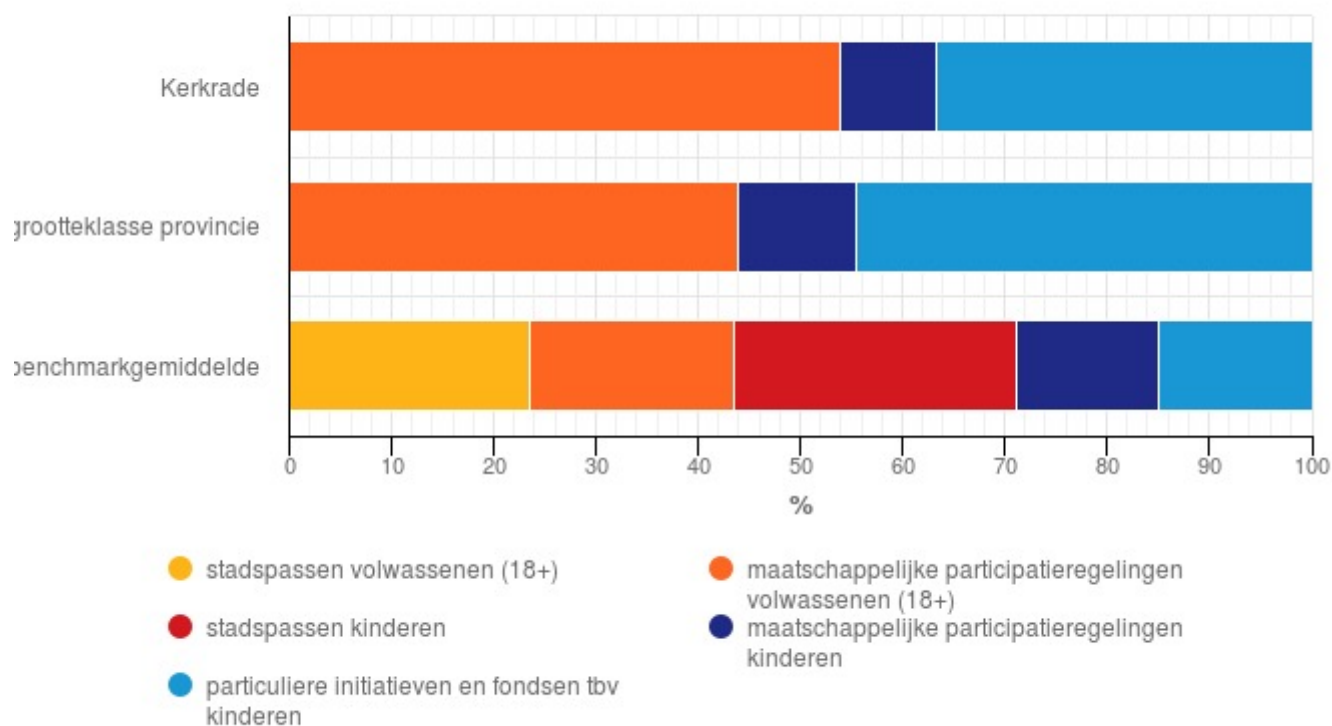
Grafiek 1.1. Verdeling totale uitgaven minimaregelingen 2021

Grafiek 1.2. Verdeling totale uitgaven bijzondere bijstand 2021

Grafiek 1.3. Verdeling totale uitgaven maatschappelijke participatie 2021

1. Uitgaven bijzondere bijstand

1.1. Totale uitgaven bijzondere bijstand

Voor de definitie van bijzondere bijstand sluiten we aan bij de Richtlijnen van de Bijstand Uitkeringsstatistiek (BUS).

Dit betekent dat bij de berekening van de totale uitgaven de volgende uitgaven zijn meegenomen:

- directe levensbehoeften voorzieningen voor het huishouden
- voorzieningen voor wonen
- voorzieningen voor opvang
- kosten uit maatschappelijke zorg
- financiële transacties
- uitstroombevordering
- medische dienstverlening (vergoeding medische kosten)
- overige kostensoorten (zoals begrafeniskosten)
- individuele inkomenstoeslag
- individuele studietoelage
- collectieve zorgverzekering

De uitgaven aan beschermingsbewind worden door gemeenten geboekt op de posten financiële transacties en kosten uit maatschappelijke zorg. Beschermingsbewind is dus geen afzonderlijk cluster in de BUS. In deze rapportage hebben we ervoor gekozen om deze uitgaven wel afzonderlijk in kaart te brengen, omdat dit voor veel deelnemers een hoge kostenpost is.

In tabel 1.1 zie je de totale uitgaven aan bijzondere bijstand en in grafiek 1.4 en 1.5 zie je hoe deze uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

Tabel 1.1. Uitgaven bijzondere bijstand 2021

	Kerkrade
Uitgaven bijzondere bijstand	2.576.779 €

Grafiek 1.4. Uitgaven bijzondere bijstand per inwoner

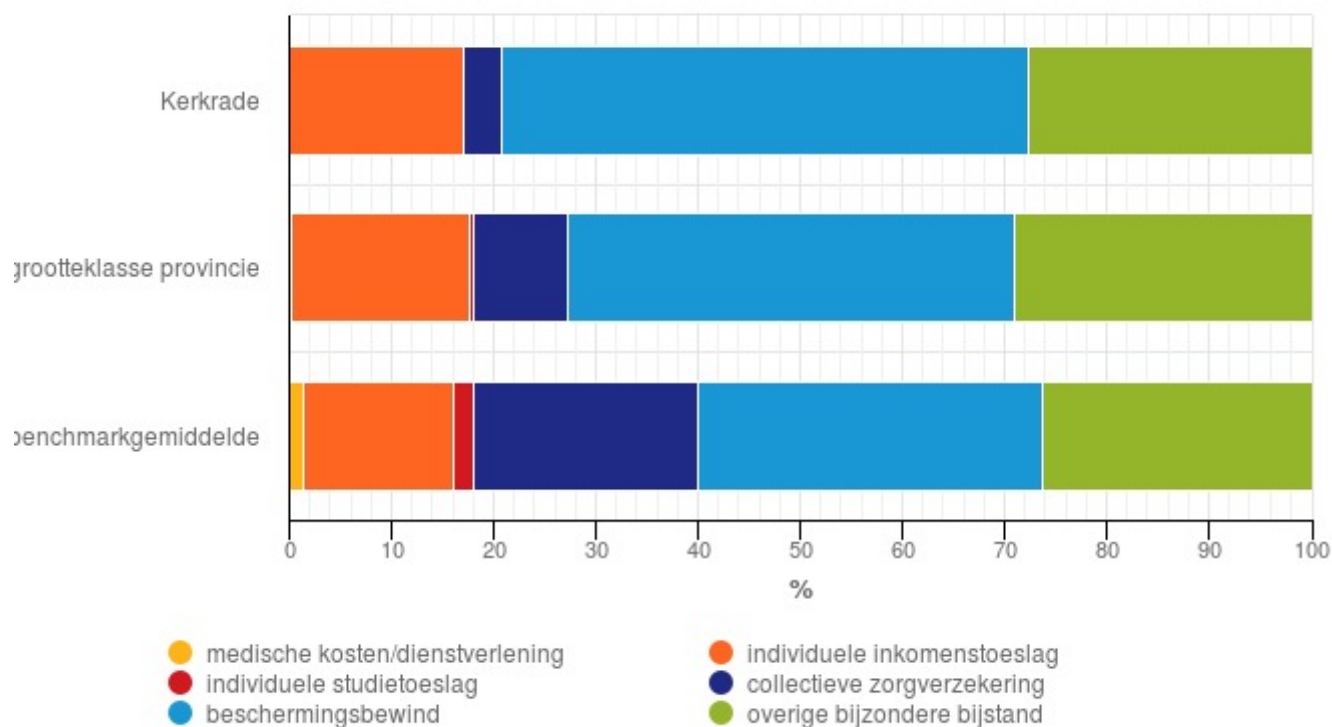

Grafiek 1.5. Uitgaven bijzondere bijstand per huishouden

In grafiek 1.6 zie je hoe de totale uitgaven bijzondere bijstand zijn verdeeld.

Grafiek 1.6. Verdeling totale uitgaven bijzondere bijstand 2021

1.2. Uitgaven beschermingsbewind

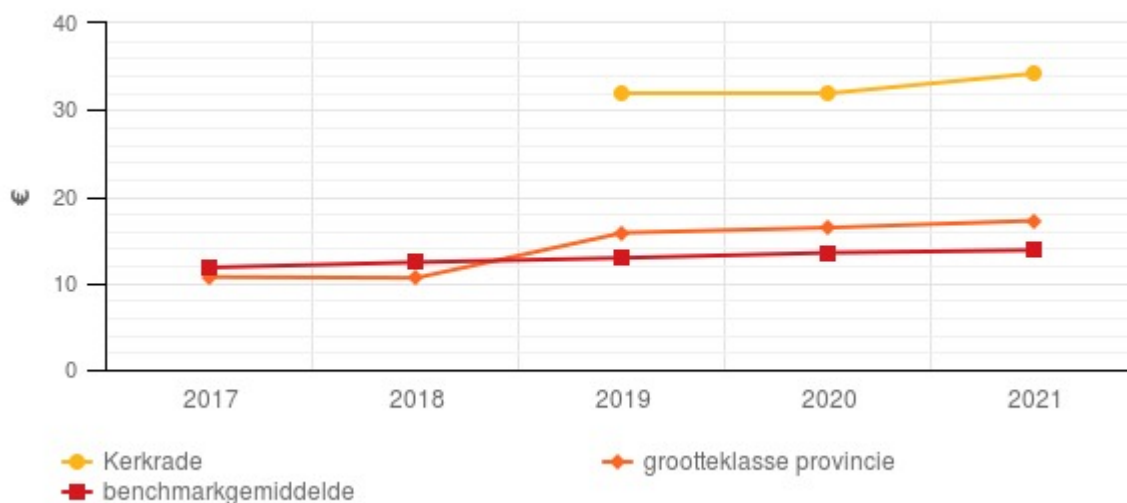
In tabel 1.2. zie je de uitgaven voor de bijzondere bijstand in het kader van beschermingsbewind.

Tabel 1.2. Uitgaven beschermingsbewind 2021

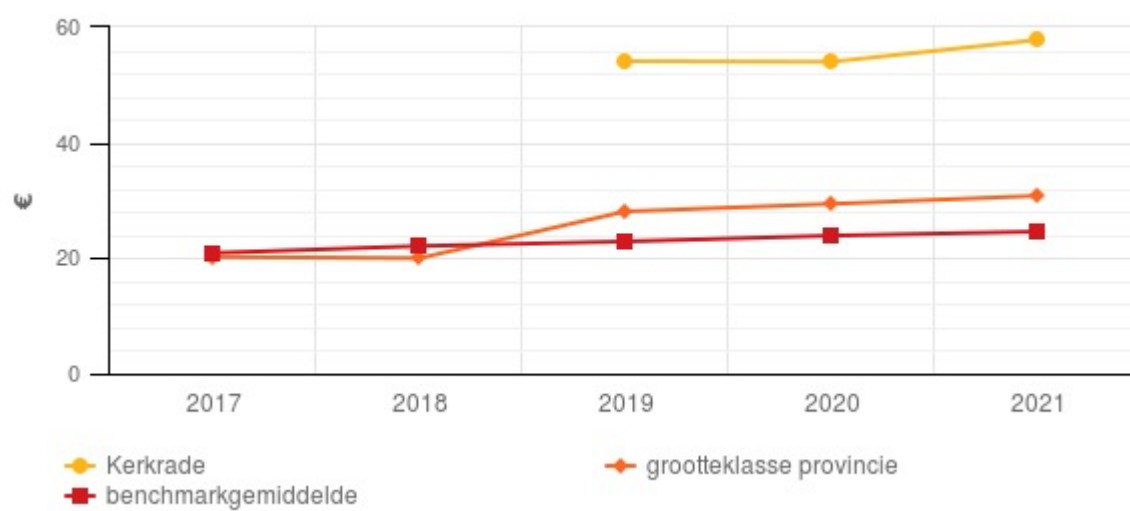
	Kerkrade	grootteklasse provincie	benchmarkgemiddelde
Uitgaven beschermingsbewind	1.324.794 €	-	-
Percentage uitgaven beschermingsbewind ten opzichte van de uitgaven bijzondere bijstand	51,4 %	41,8 %	35,5 %

In grafiek 1.7 en 1.8 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers. Het gaat hier om alle kosten die gemaakt zijn voor het opstarten van beschermingsbewind, de periodieke betalingen en (extra) vergoedingen aan professionele en niet-professionele beschermingsbewindvoerders.

Grafiek 1.7. Uitgaven beschermingsbewind per inwoner

Grafiek 1.8. Uitgaven beschermingsbewind per huishouden

1.3. Uitgaven collectieve zorgverzekeringen

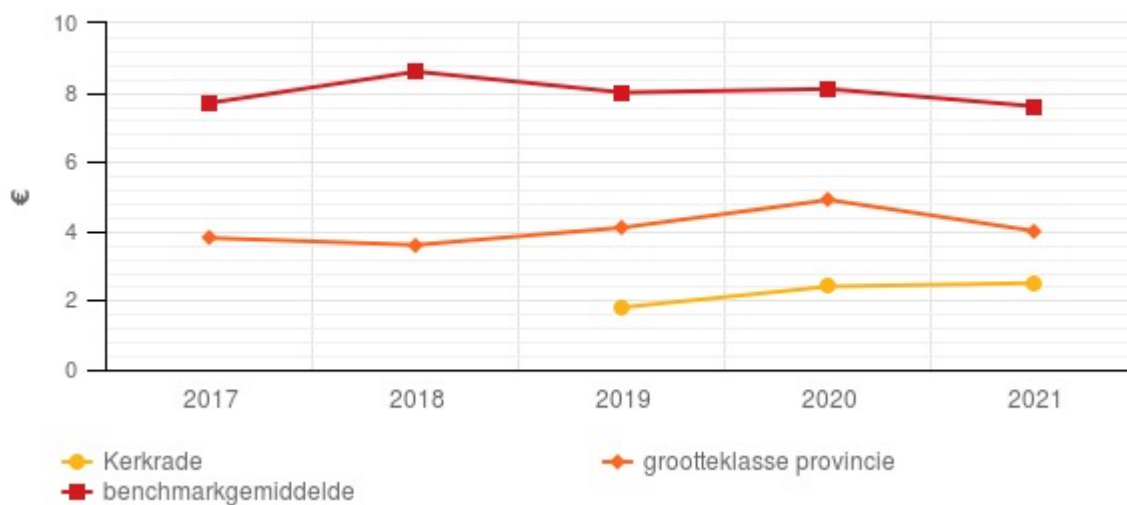
In tabel 1.3 zie je de uitgaven voor de bijzondere bijstand in het kader van de collectieve zorgverzekeringen. In voorgaande jaren onderscheidden we de basis en aanvullende zorgverzekering. Deze twee indicatoren zijn per 2021 samengevoegd.

Tabel 1.3. Uitgaven collectieve zorgverzekeringen 2021

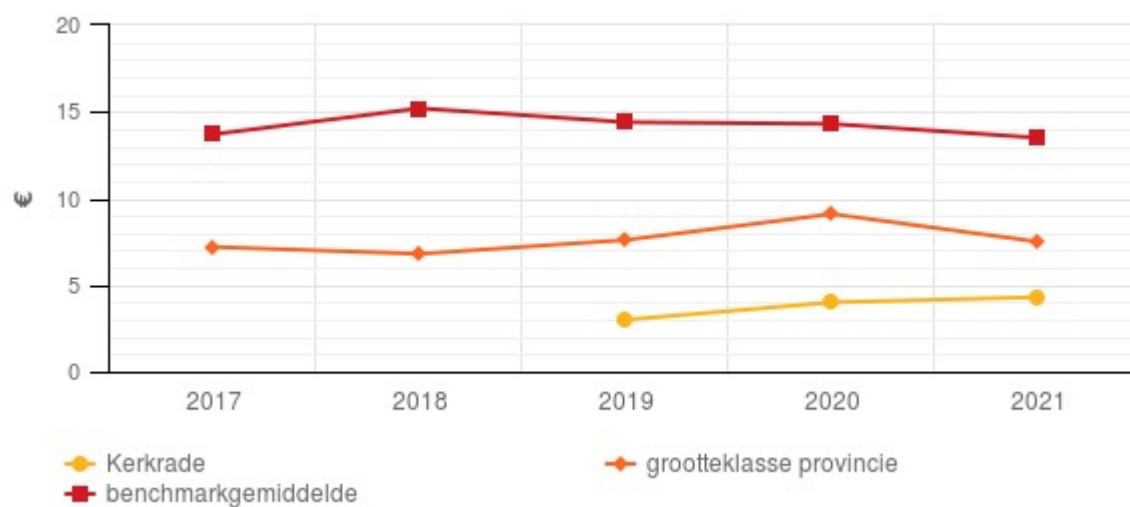
	Kerkrade	grootteklasse provincie	benchmarkgemiddelde
Uitgaven collectieve zorgverzekeringen	98.018 €	118.524,7 €	509.396,8 €
Percentage uitgaven collectieve zorgverzekeringen ten opzichte van de uitgaven bijzondere bijstand	3,8 %	13,5 %	20,1 %

In grafiek 1.9 en 1.10 zie je hoe jouw uitgaven voor de kosten voor de collectieve zorgverzekering zich verhouden tot de uitgaven van de andere deelnemers.

Grafiek 1.9. Uitgavencollectieve zorgverzekeringen per inwoner

Grafiek 1.10. Uitgaven collectieve zorgverzekeringen per huishouden

1.4. Uitgaven individuele inkomenstoeslag

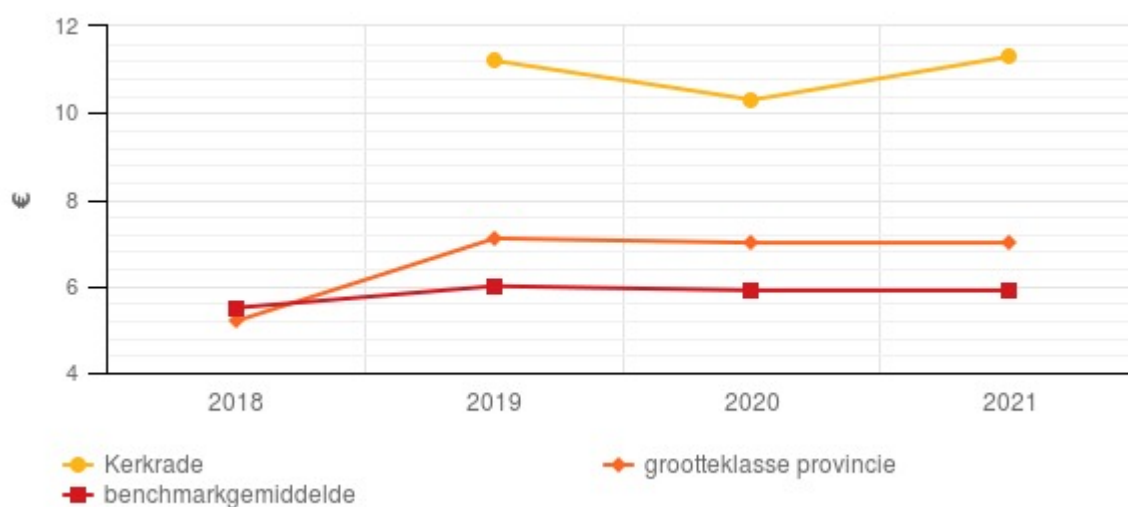
In tabel 1.4 zie je de uitgaven voor de bijzondere bijstand in het kader van de individuele inkomenstoeslag.

Tabel 1.4. Uitgaven individuele inkomenstoeslag 2021

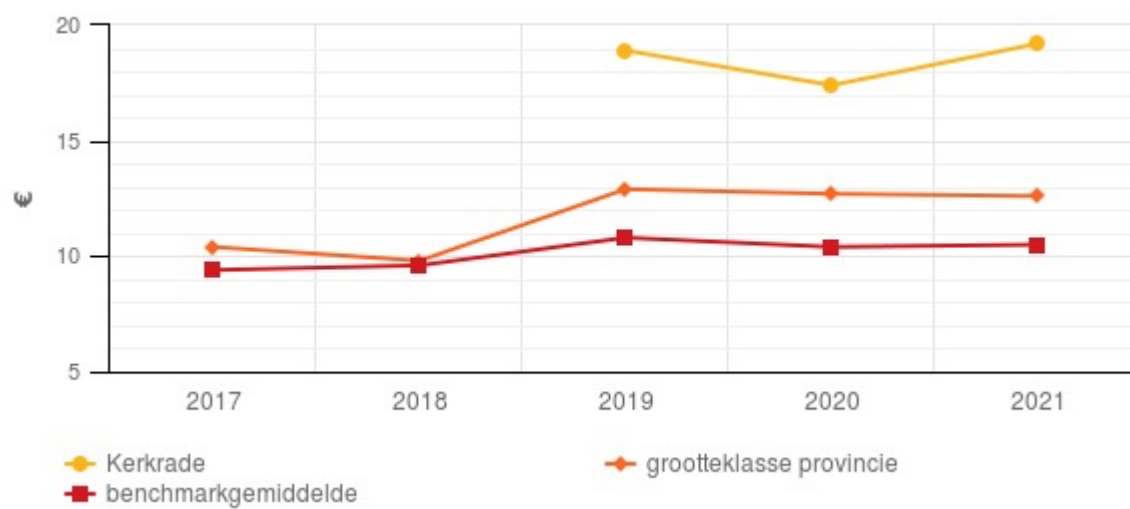
	Kerkrade	grootteklasse provincie	benchmarkgemiddelde
Uitgaven individuele inkomenstoeslag	439.070 €	-	-
Percentage uitgaven individuele inkomenstoeslag ten opzichte van de uitgaven bijzondere bijstand	17,0 %	17,3 %	15,4 %

In grafiek 1.11 en 1.12 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

Grafiek 1.11. Uitgaven individuele inkomenstoeslag per inwoner

Grafiek 1.12. Uitgaven individuele inkomenstoeslag per huishouden

1.5. Uitgaven individuele studietoeslag

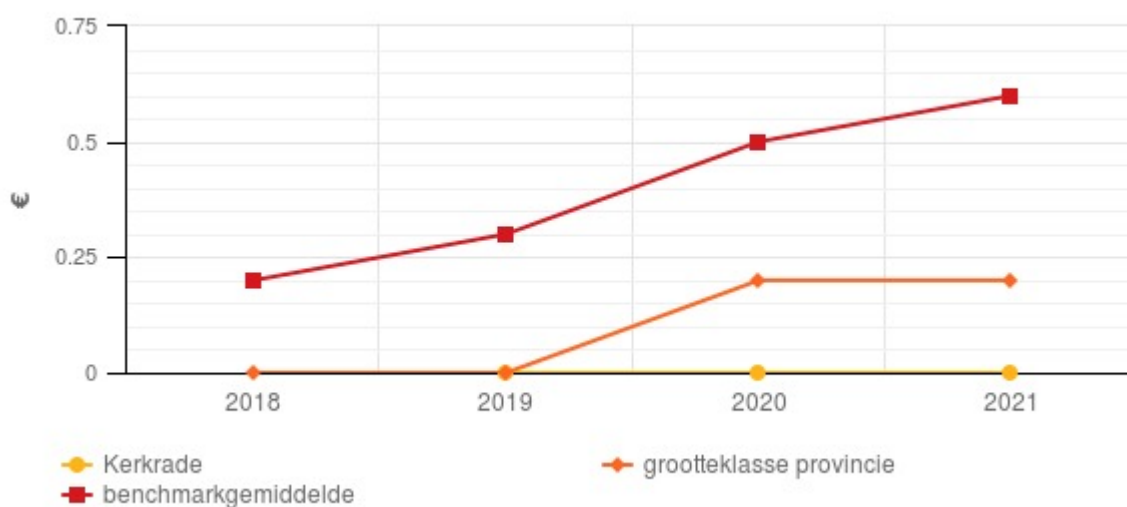
In tabel 1.5 zie je de uitgaven voor de bijzondere bijstand in het kader van de individuele inkomensvoorschiet.

Tabel 1.5. Uitgaven individuele studietoeslag 2021

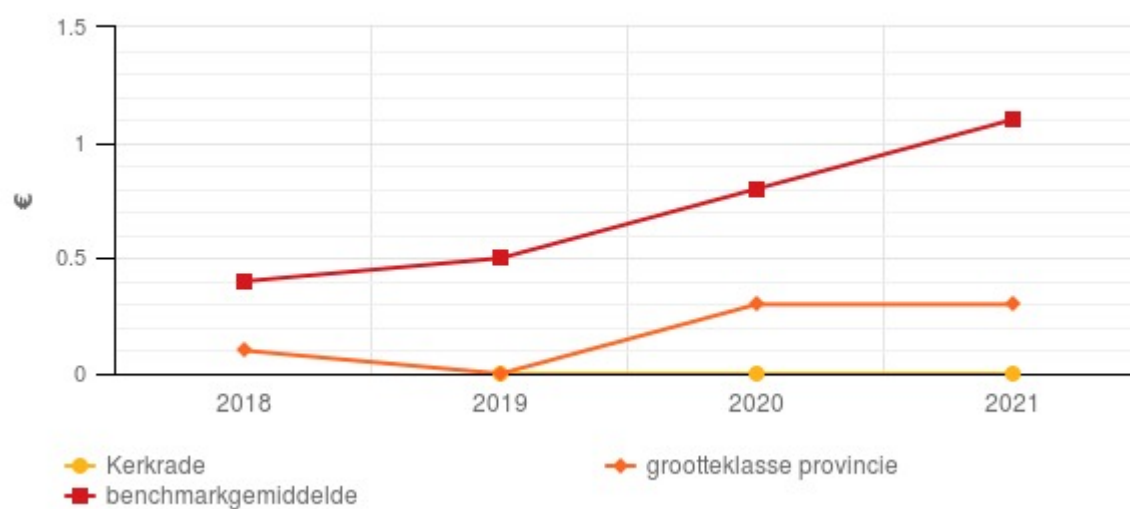
	Kerkrade	grootteklasse provincie	benchmarkgemiddelde
Uitgaven individuele studietoeslag	0 €	-	-
Percentage uitgaven individuele studietoeslag ten opzichte van de uitgaven bijzondere bijstand	0,0 %	0,6 %	1,5 %

In grafiek 1.13 en 1.14 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

Grafiek 1.13. Uitgaven individuele studietoeslag per inwoner

Grafiek 1.14. Uitgaven individuele studietoelage per huishouden

1.6. Uitgaven overige bijzondere bijstand

Onder overige uitgaven bijzondere bijstand zijn de uitgaven bijzondere bijstand opgenomen die in de paragrafen hiervoor niet aan de orde zijn gekomen. Het zijn uitgaven die in de Bijstand Uitkeringsstatistiek (BUS) vallen onder de categorie 'Overige kostensoorten, zoals begrafeniskosten'.

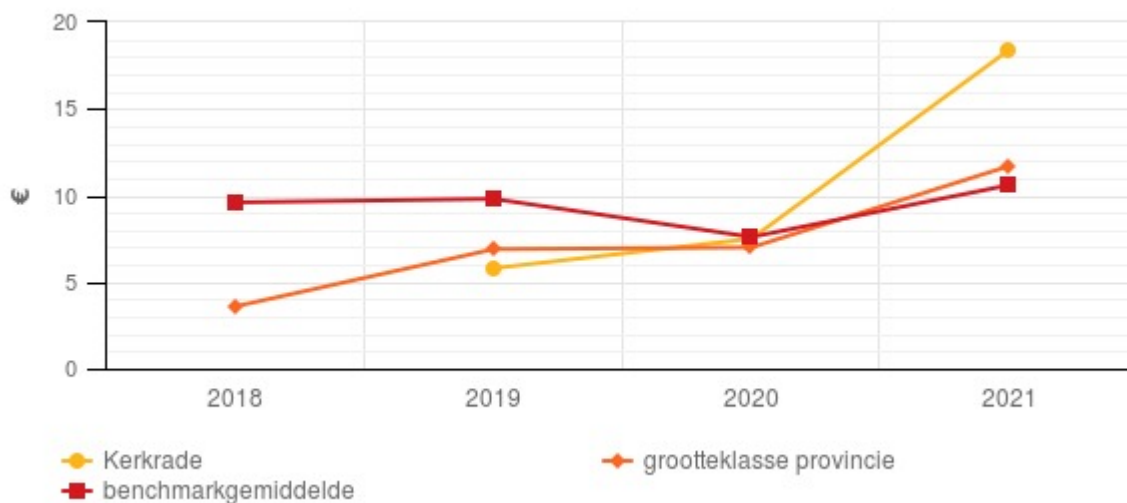
In tabel 1.6 zie je de uitgaven voor de bijzondere bijstand in het kader van de overige bijzondere bijstand.

Tabel 1.6. Uitgaven overige bijzondere bijstand 2021

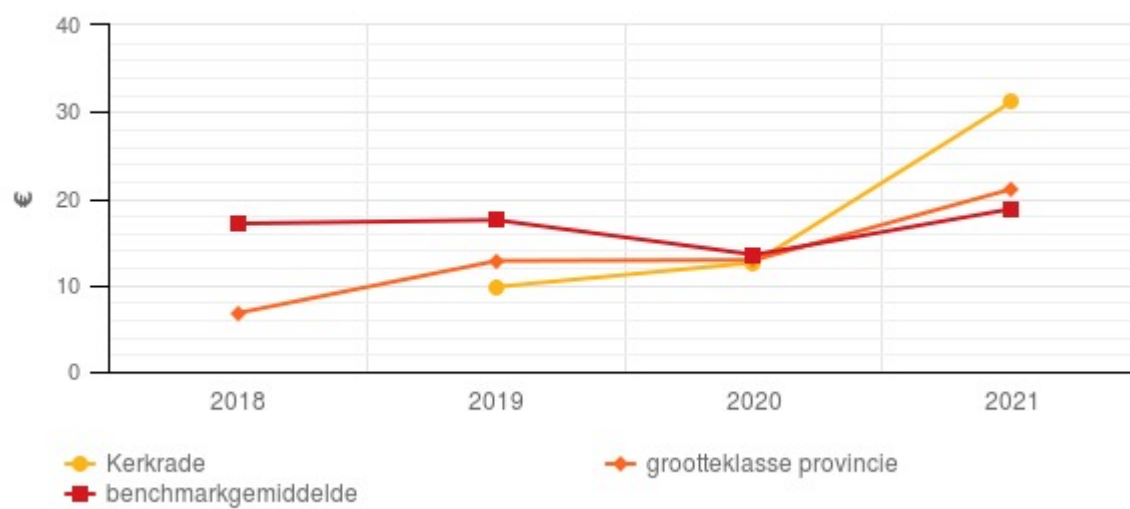
	Kerkrade	grootteklasse provincie	benchmarkgemiddelde
Uitgaven overige bijzondere bijstand	714.897 €	-	-
Percentage uitgaven overige bijzondere bijstand ten opzichte van de uitgaven bijzondere bijstand	27,7 %	26,4 %	28,0 %

In de grafiek 1.15 en 1.16 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

Grafiek 1.15. Uitgaven overige bijzondere bijstand per inwoner

Grafiek 1.16. Uitgaven overige bijzondere bijstand per huishouden

2. Uitgaven regelingen maatschappelijke participatie

Dit hoofdstuk geeft een beeld van de uitgaven van deelnemers aan regelingen voor maatschappelijke participatie. Het gaat hier om de uitgaven voor sociale, culturele en/of sportieve activiteiten, zoals lidmaatschap van een sportvereniging, bibliotheek, muzieklessen, gezelligheidsverenigingen en uitgaan. Voor kinderen gaat het ook om schoolkosten. En soms worden ook kledingkosten (via het Kindpakket) vergoed. In grotere gemeenten worden de uitgaven voor maatschappelijke participatie vaak gekoppeld aan een stadspas. Via deze pas kunnen mensen gebruik maken van de regelingen voor minima. Soms worden daar ook kortingen en aanbiedingen aan toegevoegd, zoals voor musea/theater, zwembadbezoek, kappers en winkels.

2.1. Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie

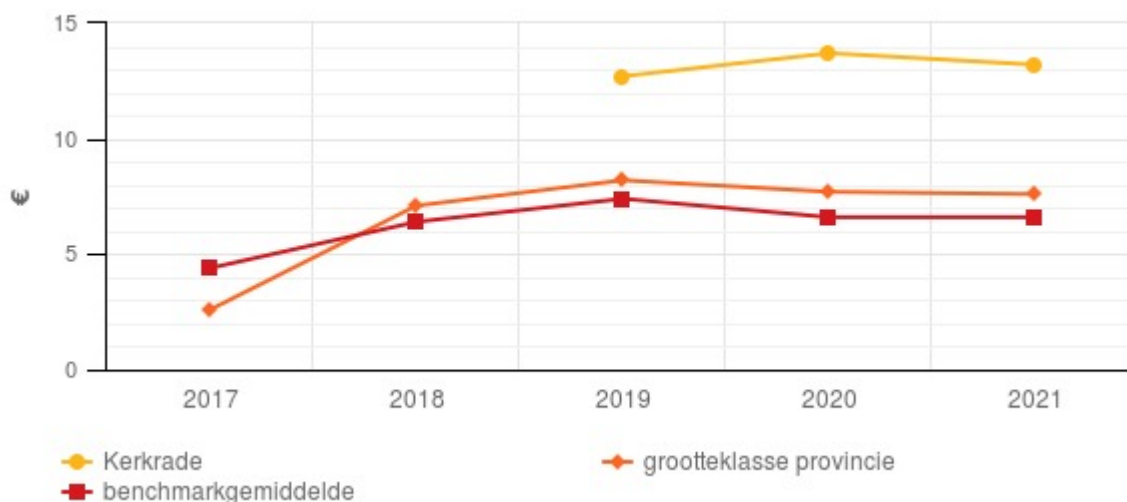
In tabel 2.1 zie je de totale uitgaven van de regelingen voor maatschappelijke participatie.

Tabel 2.1. Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie

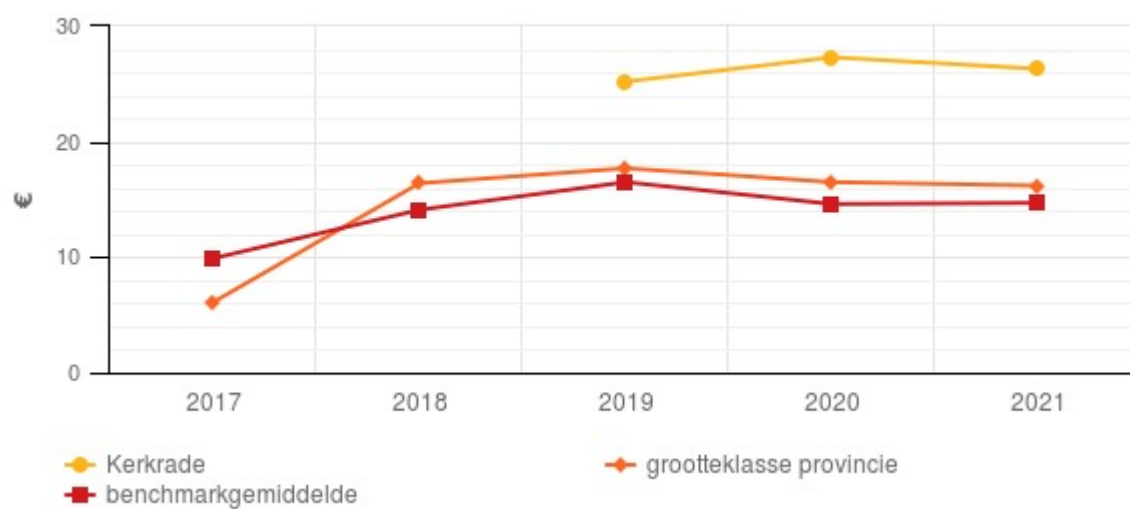
	Kerkrade	grootteklasse provincie	benchmarkgemiddelde
Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie	602.335 €	-	-
Percentage uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie ten opzichte van de totale uitgaven gemeentelijke minimaregelingen	13,7 %	16,1 %	14,5 %

In grafiek 2.1 en 2.2 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

Grafiek 2.1. Uitgaven regelingen maatschappelijke participatie per inwoner

Grafiek 2.2. Uitgaven regelingen maatschappelijke participatie per huishouden

2.2. Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie voor volwassenen (18+)

In tabel 2.2 zie je de totale uitgaven van de regelingen voor maatschappelijke participatie voor volwassenen.

Tabel 2.2. Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie

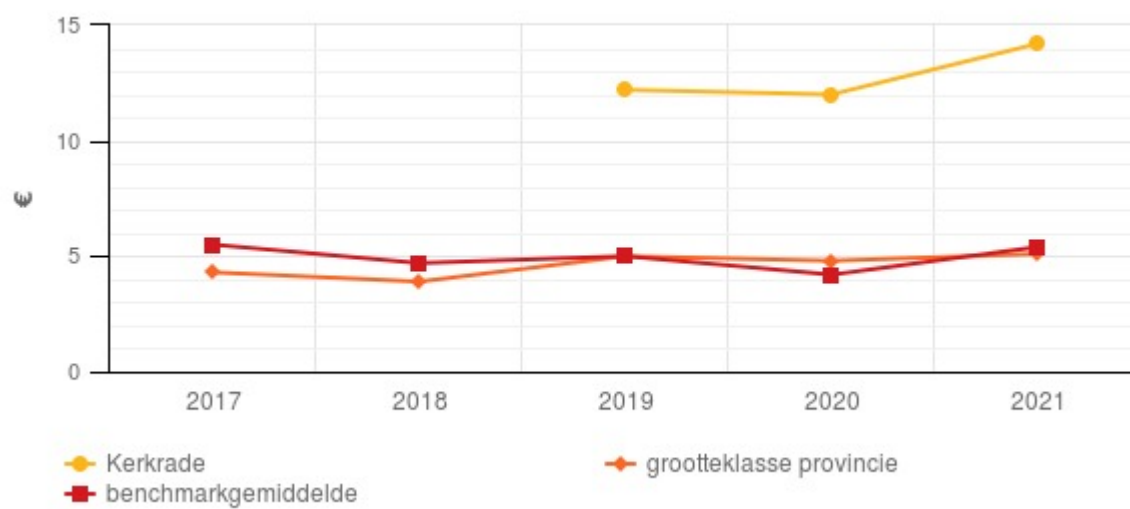
	Kerkrade	grootteklasse provincie	benchmarkgemiddelde
Uitgaven stadspassen voor volwassenen		€Niet voldoende data	€183.283
Overige uitgaven maatschappelijke participatieregelingen voor volwassenen	325.005	€143.053	€156.156
Totale uitgaven regelingen voor participatie voor volwassenen	325.005 €	€143.053	€183.142

In grafiek 2.3 en 2.4 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

Grafiek 2.3. Uitgaven maatschappelijke participatie (18+) per inwoner

Grafiek 2.4. Uitgaven maatschappelijke participatie (18+) per huishouden

2.3. Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie voor kinderen (tot 18 jaar)

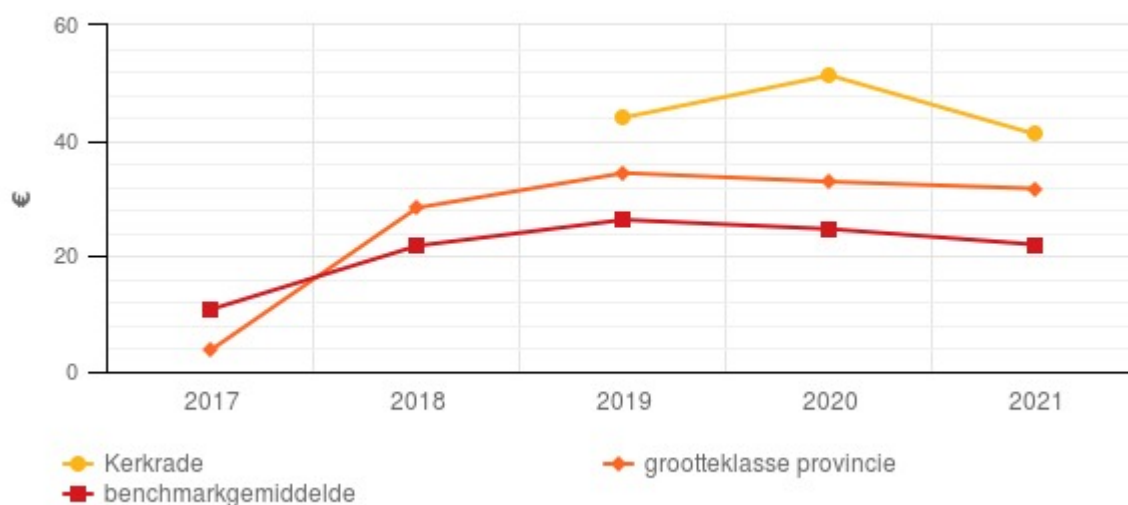
In tabel 2.3 zie je de uitgaven voor maatschappelijke participatieregelingen voor kinderen, inclusief de uitgaven voor stadspassen voor kinderen.

Tabel 2.3. Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie voor kinderen

	Kerkrade	grootteklasse provincie	benchmarkgemiddelde
Uitgaven stadspassen voor kinderen		€Niet voldoende data	€214.819
Overige uitgaven maatschappelijke participatieregelingen voor kinderen	56.725 €	€37.799	€107.826
Totale uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie voor kinderen	277.330 €	€182.413	€250.373

In grafiek 2.5 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers. Het gaat hier om de uitgaven voor sociale, culturele en/of sportieve activiteiten voor kinderen (tot 18 jaar).

Grafiek 2.5. Uitgaven maatschappelijke participatie per kind

2.4. Uitgaven particuliere initiatieven en fondsen voor kinderen (tot 18 jaar)

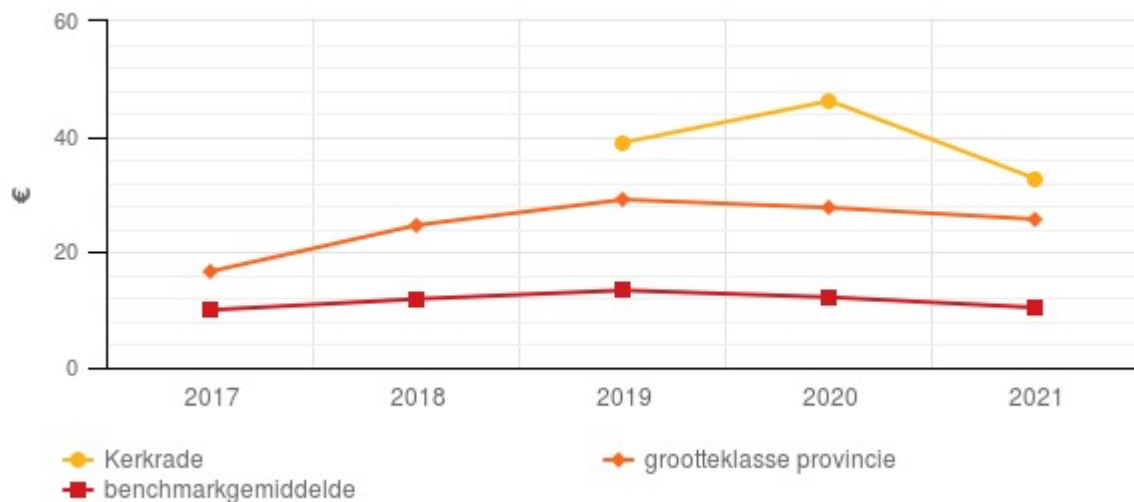
In tabel 2.4 zie je de uitgaven voor particuliere initiatieven en fondsen ten behoeve van de maatschappelijke participatie van kinderen (tot 18 jaar).

Tabel 2.4. Uitgaven particuliere initiatieven en fondsen voor kinderen

	Kerkrade	grootteklasse provincie	benchmarkgemiddelde
Uitgaven particuliere initiatieven en fondsen voor kinderen	220.605 €	-	-

In de grafiek 2.6 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

Grafiek 2.6. Uitgaven particuliere initiatieven en fondsen voor kinderen per kind

2.5. Uitgaven kindpakket voor kinderen (tot 18 jaar)

In tabel 2.5 zie je de uitgaven voor kindpakketten per huishouden met kinderen. Het is de som van de totale uitgaven maatschappelijke participatieregelingen, inclusief stadspassen voor kinderen en de totale uitgaven aan particuliere initiatieven en fondsen. Dit wordt gedeeld door het aantal minimahuishoudens (130% van het sociaal minimum) met kinderen tot 18 jaar.

Tabel 2.5. Uitgaven kindpakket per minimahuishouden met kinderen

	Kerkrade	grootteklasse provincie	benchmarkgemiddelde
Uitgaven particuliere initiatieven en fondsen voor kinderen	575,65 €	€790	€790

In de grafiek 2.7 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

Grafiek 2.7. Uitgaven kindpakket per minimahuishouden met kinderen

3. Uitgaven overige minimaregelingen

3.1. Uitgaven kwijtschelding van belastingen

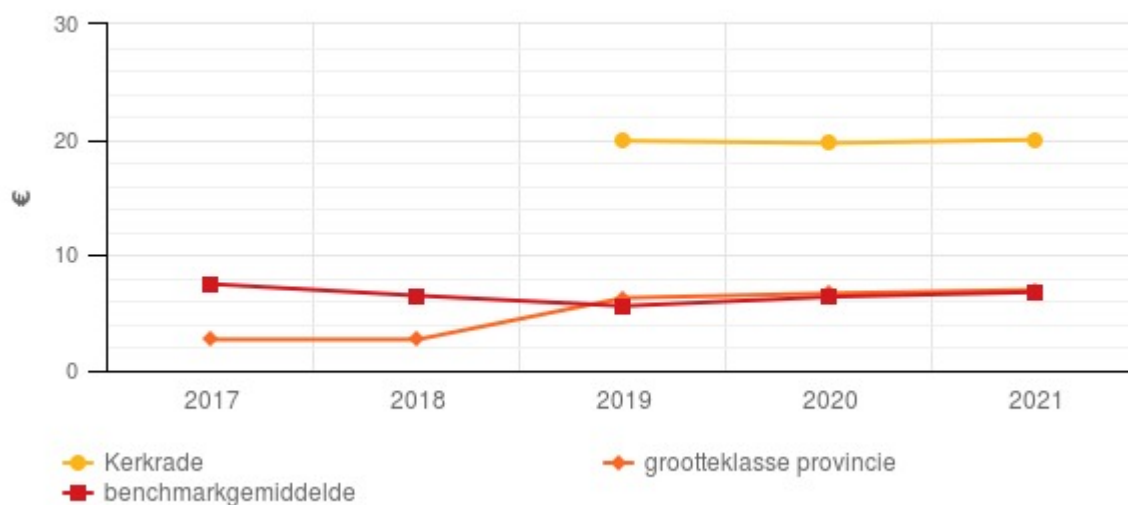
In tabel 3.1 zie je de uitgaven voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Tabel 3.1. Uitgaven kwijtschelding van belastingen 2021

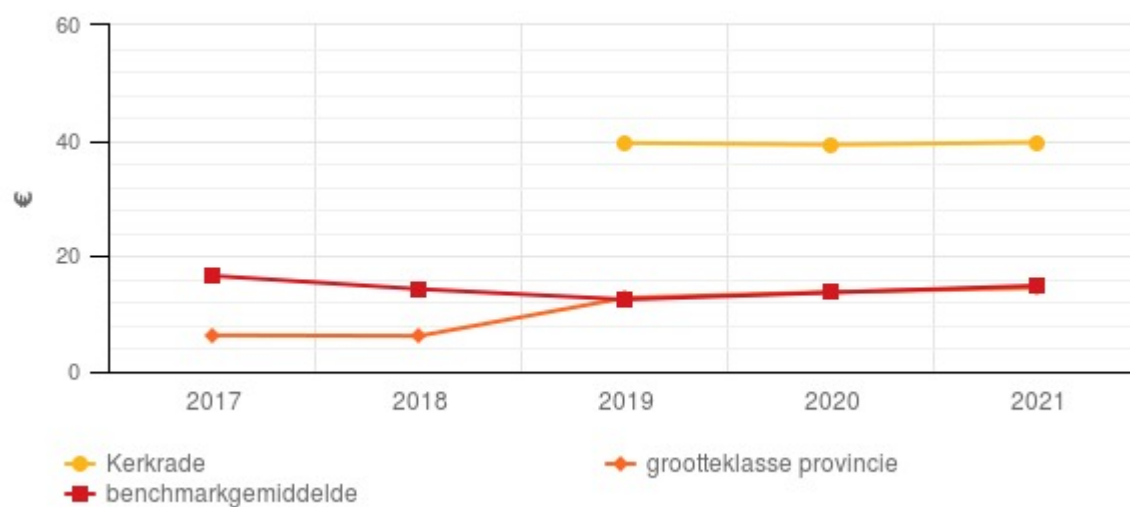
	Kerkrade	grootteklasse provincie	benchmarkgemiddelde
Het totale kwijtgescholden bedrag aan gemeentelijke belastingen	910.717,00 €	€298.297,5	€Niet voldoende data

In grafiek 3.1 en 3.2 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers. Het gaat hier om het niet opgelegde bedrag aan belastingen. En dus het bedrag dat jouw organisatie heeft kwijtgescholden.

Grafiek 3.1. Uitgaven kwijtschelding gemeentelijke belastingen per inwoner

Grafiek 3.2. Uitgaven kwijtschelding gemeentelijke belastingen per huishouden

3.2. Uitgaven resterende minimaregelingen

Resterende minimaregelingen zijn uitgaven die zijn niet behoren tot de bijzondere bijstand of participatieregelingen. Te denken valt hierbij aan bijdragen voor bijvoorbeeld een voedselbank, speelgoed- kledingbanken en overige noodfondsen.

In tabel 3.2 zie je de uitgaven voor resterende minimaregelingen.

Tabel 3.2. Uitgaven resterende minimaregelingen 2021

	Kerkrade	grootteklasse provincie	benchmarkgemiddelde
Uitgaven resterende minimaregelingen	299.254 €	€88.588,5	€88.588,5

In grafiek 3.3 zie je hoe de uitgaven voor de resterende minimaregelingen van jouw organisatie zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

Grafiek 3.3. Uitgaven resterende minimaregelingen

4. Aanvragen minimaregelingen

4.1. Aanvragen voor minimaregelingen

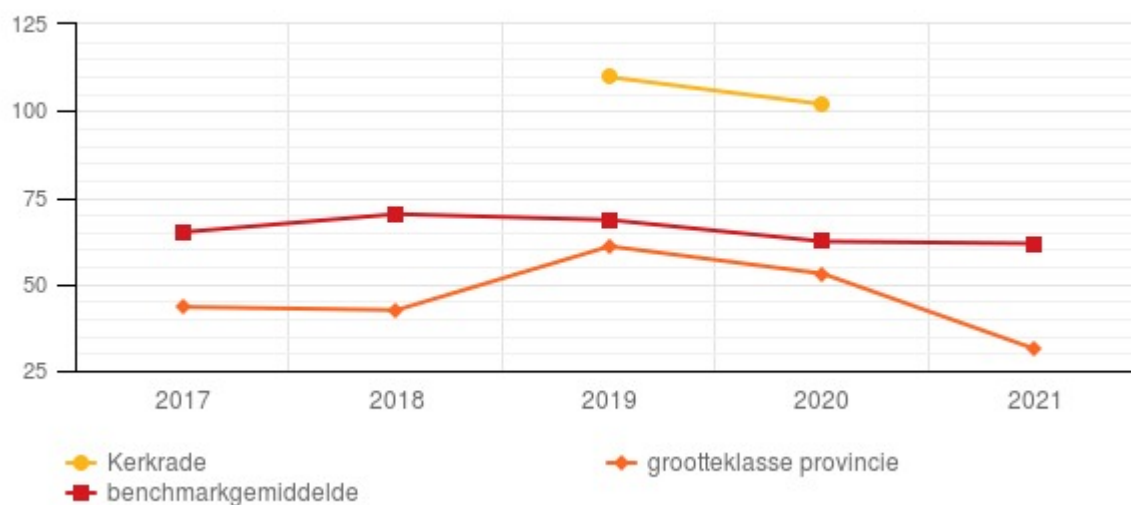
In tabel 4.1 zie je het aantal aanvragen voor minimaregelingen.

Tabel 4.1. Aanvragen minimaregelingen 2021

	Kerkrade
Aantal aanvragen minimaregelingen	Niet voorhanden

In grafiek 4.1 zie je hoe de aanvragen binnen jouw organisatie zich verhouden tot andere gemeenten.

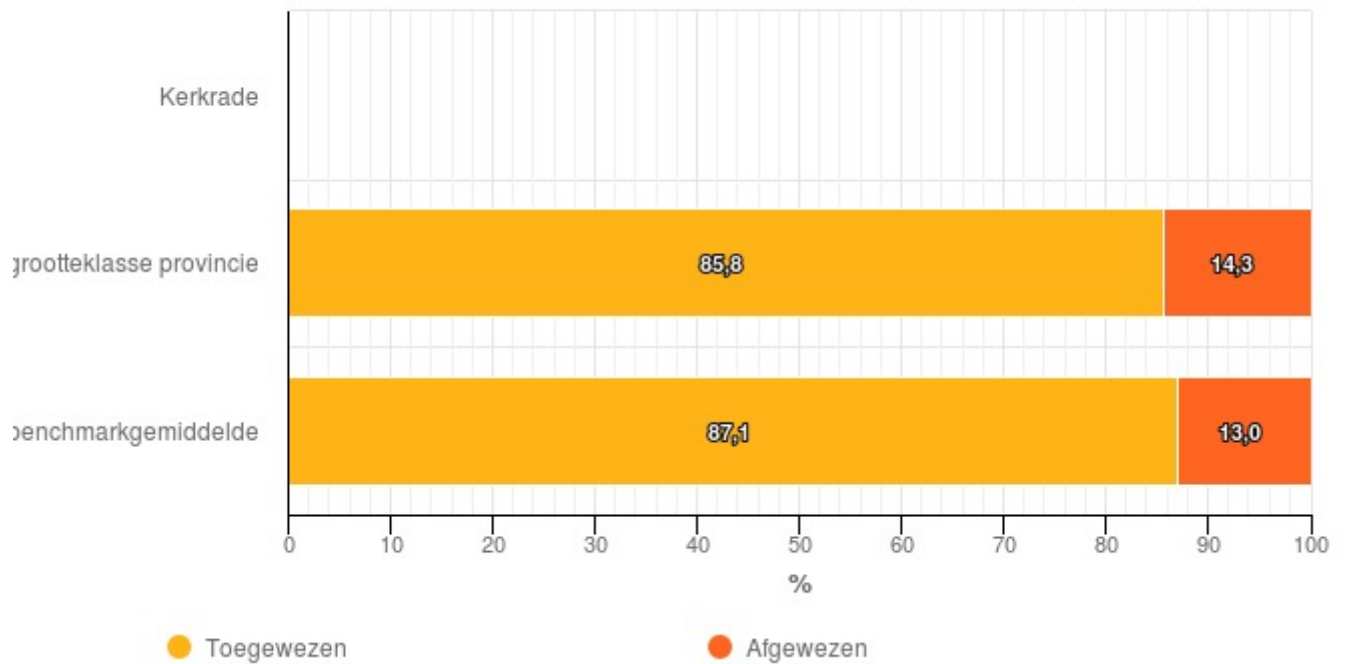
Grafiek 4.1. Aanvragen minimaregelingen per 1000 inwoners

4.2. Resultaat aanvragen voor minimaregelingen

In grafiek 4.2 zie je het percentage toegewezen en afgewezen aanvragen en hoe deze percentages zich verhouden tot de percentages toegewezen en afgewezen aanvragen van andere deelnemers.

Grafiek 4.2. Resultaat aanvragen minimaregelingen 2021

5. Bereik minimaregelingen

Dit hoofdstuk geeft een indicatie van het bereik van de verschillende gemeentelijke minimaregelingen. Het bereik van minimaregelingen wordt berekend aan de hand van de Minimascan-light van Stimulansz. Deze Minimascan geeft een beeld van de omvang en samenstelling van de doelgroep van het gemeentelijk armoedebeleid in jouw gemeente.

In de Minimascan vind je per inkomensgroep, variërend van 101% tot 150% van het sociaal minimum, het aantal huishoudens met of zonder kinderen en het aantal personen en kinderen.

Het bereik in de benchmark wordt berekend aan de hand van de potentiële doelgroep voor een regeling. Dit betekent dat jouw bereik inzicht geeft in het aantal huishoudens die de regeling hebben ontvangen.

Gehanteerde inkomensgrenzen voor minimaregelingen

In tabel 5.1 zie je de inkomensgrenzen die de deelnemers aan de benchmark hanteren voor hun minimaregelingen.

Tabel 5.1 Aantal organisaties met gehanteerde inkomensgrenzen t.o.v. het sociaal minimum

grootteklasse provincie	100-110%	115-120%	125-130%	135% en hoger	anders
Collectieve zorgverzekering	0	2	0	1	0
Maatschappelijke participatieregelingen voor volwassenen (18+)	1	2	0	0	0
Stadspassen voor volwassenen (18+)	0	0	0	0	0
Maatschappelijke participatieregelingen voor kinderen (tot 18 jaar)	1	3	0	0	0
Stadspassen voor kinderen (tot 18 jaar)	0	0	0	0	0
Kwijtschelding van belastingen	3	1	0	0	0

5.2. Bereik huishoudens met lage inkomens

Het bereik in de benchmark wordt berekend aan de hand van de potentiële doelgroep voor een regeling.

Het gemiddeld bereik van een regeling wordt berekend door het bereik van elke organisatie – tot de eigen gehanteerde inkomensgrens - op te tellen en dat te middelen.

Soms zie je bij je eigen bereik een percentage dat boven de 100% uit komt. Dat wil zeggen dat het bereik groter is dan de potentiële doelgroep die in de Minimascan naar voren komt. Dit betekent dat bij een inkomensgrens van bv 110% er ook huishoudens met een inkomen boven de 110% door omstandigheden toch gebruik maken van de regeling. Bijvoorbeeld omdat huishoudens met een schuldenregeling (en een feitelijk hoger inkomen) ook toegelaten worden tot een regeling.

Overigens hoeft het bereik niet altijd samen te vallen met het daadwerkelijk gebruik van de regelingen. Dit is bijvoorbeeld voor stadspassen vaak het geval. Dan kan het bereik hoog zijn, maar is het feitelijk gebruik lager.

In tabel 5.2 zie je het bereik van jouw minimaregelingen per minimahuishouden tot jouw inkomensgrens.

In tabel 5.3 zie je het bereik van jouw minimaregelingen per inwoner. In beide tabellen zie je jouw eigen bereik ten opzichte van het gemiddelde van andere deelnemers. In welke tabel je jouw bereikpercentage terug vindt is afhankelijk van de wijze waarop je jouw gegevens registreert: op huishoudens of op persoonsniveau.

Tabel 5.2. Bereik per minimahuishouden met inkomen tot ...% van het sociaal minimum

Kerkrade	eigen inkomensgrens	eigen bereik	gemiddeld bereik regeling grootteklasse provincie
Collectieve zorgverzekering	150%		Niet voldoende data %
Maatschappelijke participatieregelingen voor volwassenen (18+)	120%	0 %	0,0 %
Stadspassen voor volwassenen (18+)			Niet voldoende data %
Maatschappelijke participatieregelingen voor kinderen (tot 18 jaar)	120%		Niet voldoende data %
Kwijtschelding van belastingen	100%		

Noot: Het bereik van de kindregelingen is berekend op basis van het aantal minimahuishouden met kinderen.

Tabel 5.3. Bereik per inwoner in een huishouden met inkomen tot ...% van het sociaal minimum

Het gaat hier om het percentage volwassenen en kinderen van de potentiële doelgroep dat als persoon gebruik maakt van de betreffende regeling.

Kerkrade	eigen inkomensgrens	eigen bereik	gemiddeld bereik regeling grootteklasse provincie
Collectieve zorgverzekering	150%	7 %	22,5 %
Maatschappelijke participatieregelingen voor volwassenen (18+)	120%	39 %	33,0 %

Stadspassen voor volwassenen (18+)			Niet voldoende data %
Maatschappelijke participatieregelingen voor kinderen (tot 18 jaar)	120%	129 %	140,7 %
Stadspassen voor kinderen (tot 18 jaar)			Niet voldoende data %
Kwijtschelding van belastingen	100%		

Noot: Het bereik van de kindregelingen is berekend op basis van het aantal minimahuishouden met kinderen.

Bijlage 1. Definities armoedebeleid

In deze bijlage worden de definities beschreven zoals deze worden gehanteerd in de Benchmark Armoede & Schulden.

Sociaal minimum : Het sociaal minimum is het bedrag dat iemand nodig heeft om in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien. Het sociaal minimum is niet voor iedereen hetzelfde. De norm voor een (echt)paar met minderjarige kinderen is bijvoorbeeld gelijkgesteld aan de bijstandsuitkering van een echtpaar, aangevuld met de (leeftijdsafhankelijke) kinderbijslag. Het sociaal minimum voor een alleenstaande tot AOW-leeftijd is gelijk aan 70% van de bijstandsnorm. Bij 65-plussers is het bedrag aan AOW-pensioen de norm.

Inkomen tot ...% van het sociaal minimum : Het inkomen ten opzichte van het sociaal minimum. Gemeenten maken vaak gebruik van een inkomensgrens ten opzichte van het sociaal minimum om te bepalen of iemand in aanmerking komt voor een bepaalde regeling.

Bijzondere bijstand : Een eenmalige of periodieke uitkering waarmee extra, bijzondere kosten betaald kunnen worden. De kosten moeten noodzakelijk zijn en niet op een andere manier vergoed kunnen worden, bijvoorbeeld via een (zorg)verzekering. Iemand kan recht hebben op bijzondere bijstand als hij voldoet aan de (gemeentelijke) voorwaarden.

Beschermingsbewind : het behouden van of komen tot een financieel stabiele situatie van een rechthebbende waarbij de goederen onder bewind zijn gesteld. De bewindvoerder beschermt de financiële belangen van de rechthebbende, beheert de goederen en het inkomen en streeft ernaar het ontstaan van (nieuwe) schulden of achterstanden te voorkomen en – waar nodig en mogelijk – een schuld op te lossen.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen : Als iemand de gemeentelijke belastingen niet kan betalen, kan hij de gemeente vragen om kwijtschelding. De gemeente bepaalt onder welke voorwaarden kwijtschelding mogelijk is.

Maatschappelijke regelingen / participatieregelingen : Gemeenten hebben hun eigen minimaregelingen om mensen met een laag inkomen deel te laten nemen aan sport, cultuur en educatie. De gemeente bepaalt welke doelgroepen voor de regelingen in aanmerking komen (bijvoorbeeld schoolgaande kinderen of ouderen), onder welke voorwaarden, en welke vergoeding of tegemoetkoming in de kosten mogelijk is.

Particuliere initiatieven of fondsen ten behoeve aan maatschappelijke participatie : Er zijn landelijke, regionale en plaatselijke fondsen en particuliere initiatieven om mensen met weinig geld te stimuleren deel te nemen aan sport, cultuur of educatie. Als iemand de deelname aan deze activiteiten niet (volledig) kan betalen, kan hij een particulier initiatief of fonds vragen om een vergoeding. Denk bijvoorbeeld aan Stichting Leergeld, het Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds. Gemeenten kunnen ervoor kiezen geld te doneren aan een particulier initiatief of fonds, of deel te nemen aan landelijke initiatieven als Stichting Leergeld.

Noodfondsen: Als iemand in acute financiële nood verkeert en niet in aanmerking komt voor een voorliggende voorziening, kan hij een (particulier) noodfonds vragen om financiële hulp. Bijvoorbeeld om een huissuitzetting of het afsluiten van energie of water te voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Stichting Urgente Noden. Gemeenten kunnen ervoor kiezen geld te doneren aan een dergelijk particulier initiatief of fonds.

Individuele inkomenstoelage: De individuele inkomenstoelage is een belastingvrij geldbedrag dat iemand één keer in de 12 maanden op aanvraag kan krijgen. Er gelden enkele voorwaarden. Iemand moet:

- 21 jaar of ouder zijn, maar nog geen AOW ontvangen;
- 3 jaar of langer van een minimuminkomen leven;

- in deze periode naar vermogen geprobeerd hebben het inkomen te verbeteren;
- geen uitzicht hebben op inkomensverbetering.

Collectieve zorgverzekering: De gemeente kan mensen met een laag inkomen tegemoet komen door een zorgverzekering met collectiviteitskorting en een gemeentelijke tegemoetkoming aan te bieden. De gemeente bepaalt welke zorg en vergoedingen er in het aanvullende pakket zitten en onder welke voorwaarden iemand kan deelnemen.